



Istupanje prvog potpredsednika Vlade i ministra spoljnih poslova Ivica Dačića na sednici Saveta bezbednosti o UNMIK-u:

Poštovani predsedniče, cenjeni članovi Saveta bezbednosti,

Nažalost, obraćam vam se u trenutku kada se čitav svet suočava sa velikim izazovom pandemije korona virusa i želim da izrazim nadu da ćemo zajedničkim delovanjem, uz međusobnu solidarnost i saradnju, vrlo brzo uspeti da prevaziđemo ovu tešku situaciju. Iskoristio bih ovu priliku da uputim izraze najdubljeg saučešća porodicama žrtava korona virusa u čitavom svetu i iskažem snažnu solidarnost Srbije sa svim zemljama pogođenim pandemijom. Želim da ukažem na važnost održavanja ove sednice jer ona predstavlja snažnu poruku ljudima na Kosovu i Metohiji da u ovim teškim trenucima oni nisu ostavljeni sami i da više nego ikada brinemo za njih, svesni činjenice da su i pre izbijanja epidemije oni živeli u teškim uslovima. Mi smo preduzeli odlučne mere da pomognemo Srbima na Kosovu i Metohiji u suzbijanju epidemije – dostavili smo medicinsku i zaštitnu opremu, poslali lekare i medicinske radnike, ali smo, takođe, od početka izražavali spremnost na punu saradnju sa Albancima i zajednički rad sa predstavnicima privremenih institucija u Prištini u borbi sa epidemijom. Među zaraženima sa Kosova i Metohije koji se leče u centralnoj Srbiji ima i Srba i Albanaca, a prošle nedelje smo Institutu za javno zdravlje u Prištini donirali 1000 testova za utvrđivanje prisustva korona virusa. Želim da naglasim da ćemo mi nastaviti da svima pružamo neophodnu pomoć i solidarnost u ovom teškom trenutku i da su sada najvažniji ljudski životi i borba sa korona virusom. Tako da ću se samo kratko osvrnuti na protekli period koji izveštaj obuhvata.

Dame i gospodo,

Srbija je nebrojeno puta, a posebno u proteklih godinu dana, izražavala snažnu posvećenost iznalaženju kompromisnog rešenja za pitanje Kosova i Metohije koje bi obezbedilo trajni mir i stabilnost i pokazivala spremnost da se do takvog rešenja dođe na način kojim nijedna strana ne bi dobila sve, ali bi dobila dovoljno da rešenje postane dugoročno i održivo. Na sve jednostrane i diskriminatorne akte privremenih insitutcija samouprave u Prištini, Srbija je reagovala odmereno, ne uvodeći kontra-mere i ponašajući se kao odgovoran partner, koji daje

svoj doprinos stabilizaciji prilika i obezbeđivanju uslova da se dijalog nesmetano odvija.

Nadali smo se da oktobarski izbori na Kosovu i Metohiji i formiranje novih vlasti u februaru ove godine predstavljaju dobru priliku da privremene institucije samouprave u Prištini okrenu novi list u svom odnosu prema dijalogu, da konačno pokažu spremnost za razgovore i povuku spornu odluku o taksama zbog kojih je dijalog već duže vreme blokiran. Međutim, susreli smo sa još ekstremnijim stavovima i potpunom nespremnošću za dijalog, što se najbolje videlo u programu i odlukama vlade Albina Kurtija. Odnos prema taksama koje je Priština uvela na robu iz centralne Srbije i Bosne i Hercegovine, a koje su nanele nemerljivu političku i ekonomsku štetu ne samo Srbiji već i čitavom regionu, jasan je pokazatelj njihovog odnosa prema dijalogu. Uprkos svemu, mi smo nastavili da pokazujemo svoju posvećenost rešavanju svih važnih životnih pitanja naših građana, da težimo većem povezivanju i unapređenju slobode kretanja, protoka robe, kapitala, usluga i ljudi. Vodeći računa prvenstveno o tome i kao gest dobre volje, potpisali smo nedavno pisma o namerama o uspostavljanju avio i železničkog saobraćaja između Beograda i Prištine, kao i izjavu o nameri za završetak autoputa između dva grada. Ovom prilikom želim da zahvalim specijalnom izaslaniku predsednika SAD ambasadoru Ričardu Grenelu za inicijativu i sve napore koje je uložio u postizanje dogovora. Podrška i pomoć dijalogu je uvek dobrodošla. Nadamo se da će i angažman EU uskoro dobiti novi momentum imenovanjem Miroslava Lajčaka za specijalnog predstavnika EU za dijalog između Beograda i Prištine i da će odmah nakon okončanja pandemije biti stvoreni uslovi za nastavak dijaloga. Od toga nas deli samo jedan korak Prištine, a to je ukidanje taksi i tzv. recipročnih mera koje potpuno negiraju i poništavaju sve što smo postigli u dijalogu u Briselu od 2012. godine do danas. Nebrojeno puta smo čuli pozive sa svih strana na ukidanje nerazumnih taksi, uključujući i na sednicama Saveta bezbednosti UN, ali Priština je uporno odbijala da to učini.

Zato još jednom želim da podsetim da je rezolucija 1244 jedini važeći dokument UN koji mora da se poštuje, kao i da je formiranje Zajednice srpskih opština obaveza Prištine iz Briselskog sporazuma.

Ovom prilikom još jednom želim da pozovem na povratak dijalogu i odustajanje od jednostranih poteza. Trenutna situacija nam više nego ikad pokazuje koliko moramo biti upućeni jedni na druge i koliko je važna saradnja i povezanost. Nažalost, trenutna politička atmosfera na Kosovu i Metohiji dovela je i do toga da se čak i pomoć i solidarnost Srbije u kontekstu borbe protiv korona virusa politizuje i iskorišćava za brutalne napade i neprimerene optužbe, što je osudila i čitava međunarodna zajednica.

Moram još jednom da naglasim da je dovođenje anticivilizacijskih taksi u vezu sa povlačenjem priznanja jednostrano proglašene nezavisnosti Kosova neprihvatljivo, pogotovo imajući u vidu da, po sopstvenom priznanju, Priština svuda u svetu aktivno lobira za priznanje tzv. Kosova, u čemu, kako sami kažu, imaju nesebičnu pomoć nekih od vas. Ako već od nas tražite da prekinemo sa kampanjom za povlačenje priznanja, nije li logično da najpre vi prestanete da lobirate u korist jednostrano proglašene nezavisnosti Kosova, kao i da to isto zatražite od tzv. kosovskih vlasti? Kada se u februaru ove godine pojavila lažna vest da je Jamajka priznala jednostrano proglašenu nezavisnost Kosova, predstavnici Prištine, uključujući Hašima Tačija i Badzeta Pacolija su se zahvalili američkom kongresmenu Elitou Engelu za pomoć. Isti taj kongresmen Eliot Engel i senator Robert Menendez su 13.aprila 2020. uputili pismo državnom

sekretaru Majku Pompeu u kojem traže objašnjenje zašto SAD "nisu uvele Srbiji sankcije i aktivno izvršile pritisak da okonča svoje delovanje u globalnoj kampanji povlačenja priznanja". Recite mi, da li ovakvi potezi doprinose stvaranju klime za nastavak dijaloga? Samo ako svi prestanu da lobiraju tako nešto se može tražiti i od Srbije.

Poštovane članice Saveta bezbednosti,

Ukoliko želimo da gradimo zajedničku budućnost, moramo da postupamo odgovorno, moramo da kažemo da su najveće žrtve sukoba na Kosovu i Metohiji nedužni civili, bez obzira na njihovu etničku pripadnost. Ne možemo dozvoliti da jedna strana u potpunosti preuzme ulogu žrtve i negira zločine koji su činjeni protiv srpskog stanovništva. Porodice žetelaca u Starom Grackom, ubijene dece u Goraždevcu, postradalih kod Radonjičkog jezera i u Klečki, kao i svako od onih 200.000 Srba koja je Oslobodilačka vojska Kosova proterala sa Kosova i Metohije, od kojih je samo 1,9% ostvarilo trajni povratak, a koji ni posle više od 20 godina zbog bezbednosti ne mogu da se vrate svojim domovima na Kosovu i Metohiji, takođe zaslužuju odgovore. Stoga se nadamo da će rad Specijalnog suda za zločine na Kosovu i Metohiji doprineti dostizanju pravde za sve žrtve.

Poštovane članice Saveta bezbednosti,

U trenucima kada se ceo svet suočava sa jednim od najvećih izazova u ovom veku i kada je neophodno pokazati zrelost i ozbiljnost, prištinske vlasti su demonstrirale da za njih bezbednost i životi ljudi nisu na prvom mestu i da za njih ne postoji ništa važnije od toga ko će biti na vlasti.

Političke poruke predstavnika nove vlade kojoj je nakon nepuna dva meseca od formiranja izglasano nepoverenje, možete uzeti za ozbiljno ili ne, smatrati ih izjavama za unutrašnju političku upotrebu ili kao poruke za međunarodnu javnost. Činjenica je, međutim, da u svakom trenutku svaka reč koju izgovorimo i odluka koju donesemo može imati nesagledive posledice za svakog građanina. Odgovornost je još veća ukoliko imate osetljivu situaciju kao što je to slučaj na Kosovu i Metohiji. Najveće žrtve politike, koja ne pokazuje spremnost za kompromisno rešenje koje bi zadovoljilo interese i srpske i albanske strane, nisu političari već Srbi na Kosovu i Metohiji, koji se svakodnevno suočavaju sa fizičkim napadima, pretnjama i porukama mržnje, ali isto tako i Albanci koji u ovoj situaciji hrle u Srbiju kako bi se lečili. Nažalost, moram da zaključim da su prištinski političari, u ovim teškim trenucima, svojim ponašanjem još jednom potvrdili ono što je svima jasno, ali neki od vas ne žele da priznaju, da projekat stvaranja nezavisne države Kosova predstavlja veliku grešku dela međunarodne zajednice i da se država ne može stvoriti jednostranom odlukom.

Gospodine predsedniče,

Dozvolite mi da još jednom naglasim da Republika Srbija čvrsto veruje da probleme treba rešavati dijalogom i nadamo se da će za to što pre biti stvoreni uslovi. Želja Srbije je da politikom mira i saradnje izgradimo zajedničku budućnost.